

FODRÁSZ UJSÁG

FODRÁSZOK ÉS BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE.

A BUDAPESTI BORBÉLY-, FODRÁSZ ÉS PARÓKAKÉSZÍTŐ-IPARTESTÜLET TULAJDONA ÉS HIVATALOS LAPJA.
Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre — — — — — **8 korona.**
Fél évre... — — — — — **4 „**
Negyedévre... — — — — — **2 „**
Egyes szám ára **40 fill.** Kapható a kiadó-
hivatalban.

Felelős szerkesztő:

PAULIK JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG: VII., Csengery-utca 15., a
hová a lap szellemi részére vonatkozó,
minden közlemény küldendő.

KIADÓHIVATAL: VII., Vörösmarty-utca 17.,
ahová minden pénzküldemény és a lapra
vonatkozó felszólamlások intézendők.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Az ipartestület telefonszáma 88—13.

A testületi hivatalos órák délután 5 órától 7 óráig tartatnak.

Zászló bontás.

Irta: Szverosek János.

Szeretve tisztelt Szaktársaim! Ha erőtlén is a szavam és tompa is a hangom, erős az igazságunkba vetett hitem s ez teszi parancsoló formában kötelességemmé, hogy amikor elébetek állok, úgy beszéljek, ahogy a legtisztább érzésem diktálja.

Ha végig tekintünk azon a munkán, melyet a budapesti fodrászok az utóbbi években végeztek, megállapíthatjuk, hogy huztuk, vagy toltuk a haladás szekerét, egy-két zökkenyüdből talán ki is emeltük, itt-ott talán lendületet is adtunk a kerekeknek, de az a merészen előre szárnyalás, amelyre pedig olyan gyakran nekibuzdultunk, lehanyaglott, nem akarta felismerni saját erejét. Látszólag éjféle csend volt. Körülöttünk azonban, amit nem látunk, zug, zakatol, forrong valami. XIV. Lajos kiment Vendome hercegével és megmutatta neki az épülő büszke Versailles. Nézd, mondta, a ragyogó palotára mutatva, mire képes a szív és a művészet. Nézd ezeket a tündöklő épületeket, ezek helyén még nem régen szelmalmok vitorlái forogtak, s most semmi sem zavarja a festői kép nyugalmát.

Igaz, felelte a herceg, hanem a szél mégis megmaradt. Ugy vagyunk mi is tisztelt szaktársaim, mintha az egész gazdasági mozgalmunkra ilyen nyugalom borulna. Pedig Vendome hercegnek volt igaza, mert a szervezkedés, tömörülés szele megmaradt. Itt lengedez körülöttünk, bele csap orcáinkba és akinek egyszer kigyújtja az arcát, azt megtéveszteni többé nem lehet.

Tisztelt szaktársaim! Az a felhívás, mely csatlakozásra hívja fel az összes szaktársakat, mindnyájatok erejét igénybe akarja venni. Nem látjátok-e, hogy a nemtörődömség orgiákat ül? Nem látjátok-e, hogy alamizsnáért dolgozunk? És ebből kifolyólag milyen tömegesen szedi áldozatait a halál. Bizonyára látjátok, bizonyára érzitek, hiszen a szél ide hozza el hozzátok a temetők sirhalmairól a rózsák illatát. Akarjátok-e intenzíven kivenni a részleteket abból a mozgalmából, mely az indolencia összezuzására törekszik? Ne mondjátok, hogy hiába való ez a mi mozgalmunk, mert lehetett-e valaha is akkor győzni, ha a hadsereg már előre kétségbe esett?

XII. Károly svéd király irtózatosan pusztította a hatalmas Nagy Péter orosz cár csapatait. A cár tábornokai könyörögtek urukhoz, hogy szüntesse be a harcot és kössön békét. Nagy Péter azonban hallani sem akart arról, hanem korbáccsal kezében csapatai mögé állott és tűzvonalba kergette őket. Addig fogtok veszteni, amíg megtanultok győzni — kiáltott rájuk. És valóban, már a következő esztendőben 1711-ben Pultavánál megsemmisítette XII. Károlyt és birodalmát.

Érdemes vezérek. A ti kötelességetek az, hogy kövessétek Nagy Péter példáját. Vezessétek, tömörítsétek egy nagy szervezetbe a fodrászokat. Ez a gárda nem bukhatik el; lehet, hogy csak később arat diadalt, de Pultava elkövetkezik nálunk is, mert végül megtanulunk győzni. Az a kötelesség, a melyet a küszöbön álló szervezkedéssel vállalunk, megkívánja, hogy önzetlenek legyünk és ne személyes-

Figyelmeztetés. Az orsz. borbély- és fodrász áruraktárszövetkezet igazgatósága tisztelettel értesíti a t. szaktársakat, hogy a szövetség fehérnemű-kölcsönző- és mosató-osztálya már teljes üzemben van, úgy, hogy a legnagyobb igényeknek is képes megfelelni. Különösen felhívjuk a szaktársak figyelmét a saját ruhamosásra, mely a legolcsóbban és legszebben eszközöltetnek, azért kérjük a t. szaktársakat, hogy intézményünknek ezen osztályát is támogassák. K r e p p a legjobb minőségű árai: Osztrák, kilója 8.—, belga 8.50, angol 13.— korona.

kedjünk. Szükségünk van emberekre, akik fanatikusán hisznek igazságainkban és szükségünk van arra is, hogy szuccesszive a segédkart is vonjuk bele mozgalmunkba, mert a gyermeké a jövő és a jövő olyan lesz, mint a jövő gyermekei!

Uj idők köszöntenek reánk tisztelt szaktársaim. Ennek forróbb a levegője, bátor sziv és erős tüdő kell hozzá. Aki nem akar alkalmazkodni, aki nem érti meg, hogy az összes fodrászság becsületéről és anyagi helyzetének javításáról van szó, az forduljon vissza! Kedvetlenségével ne gyengítse a harcolók sorait.

Ugy érzem, hogy a budapesti fodrász-mesterek zöme kivenni óhajtja részét a helyzetünk javításáért folytatott küzdelemből!

Vezérek vezessetek bennünket!

A szavazás.

Ősszel, őszi eső után, mikor az idő már hűvösre vált, látni csoportokba verődve a mezőn és faágain szomorú, búsuló madarakat, melyek valóságos szimbolumai a kétségbeesésnek és a tehetetlenségnek. Tollukat felborzolja és szemüket fázósan pislogtatják. Érzik már eleve a rettenetes megpróbáltatásuk nagy viharát, a tél közeledő elkövetkezését, de amelylyel szemben teljesen tehetetlenek s ezért a nagy búsongás. Ilyenféle tehetetlenség kiemelkedése válik láthatóvá a hozzám beérkezett véleményekből az áremelés-szel szemben. Mindenki tudja, főleg érzi, hogy szükség volna emelésre, csak hogy azt megvalósítani lehetetlen. Ez az és nincs tovább, lehetetlen és punctum. De hogy miért nem lehet, arról nem beszél senki, noha én erről is szerettem volna hallani. Inkább hát követjük a madár példáját, ami sokkal könnyebb és kényelmesebb, mint erőt megmutatni a lehetetlenséggel való legyűréséhez.

Nagyon röviden végezhetek a közkérdés beszámolójával, mert számottevő, tartalmasabb véleményt nem küldött senki. Összesen 179 vélemény szavazat formájában érkezett hozzám a közkérdésre. Mind rövid volt és híján minden mélyebb gondolatnak, nagyobb törekvésnek. Még talán egyszerűségében legnagyobb volt Tót J., Henczel Ádám és egy névtelen szaktársaké. De annál nagyobb kevélységnek, ama éneknek nyilvánulásai díszeltek sokban, hogy nincs semmi baj, szóra érdemes nyomok és mindennemű e fajta mozgalom megindítása szükségtelen. A fodrász-üzlet eszerint egy jól jövedelmező kereseti hely, melynek árnyai teljesen elenyésznek a fény mellett. Nagyszerű, éljen! Ezt sohasem hittem volna, de ha már így van, reprodukálnom muszáj. Ám ennek csak örülni lehet, ha ugyan fedi egészében a valóságot. Mert érkeztek ám másféle hangok is, melyek kevésbé vigak. De amilyen örveadetes a mostani kinyilatkozott helyzet, annál sivárabb a segédeké, kiknek a részén sok a panasz. Ámbár nyomban kijelenthetem, hogy fodrász ügyeket egész világosan nehéz kiismerni és bennük kiigazodni és nem kevésbé csodálatos, hogy ilyen kis területen is szemükbe csapódik a csalódás szürke felhője.

A bérletár emeléséről — mert csak erről volt szó a körkérdésben — mégis csak elhangzott néhány szó, de már a szakmaszeretetéről egyetlen egy hangocskával sem emlékezik meg senki. Kár, szerettem volna erről is hallani valamit, engem érdekel, leginkább a tanulságok kedvéért, mert

én minden mozzanat megtörténéséből tanulni szeretek. Így hát az általános hallgatás következtében el kell fogadni a tételt: mindenki, vagy pedig senki se szereti a szakmáját. Ugy ám.

De már a csúfolódás lapjai inkább íródtak. De ezeknek azonban őszintén kijelenthetem — hogy ebbeli örömük tehát még se legyen teljes — hogy engemet e fajta gunyhagok legkevésbé érintenek, megértem őket is, mint minden jelenséget, aztán vége. Én még tudok lelkesedni, amit nem savanyíthat el bennem semmiféle emberi komizság. Ostobaság vigyorgása mellett észrevétlenül elsuhanok, csak a hasznosnál, az érdemesnél állok meg.

Hátra van aztán még egy vélemény, melynek az a mondani valója, hogy az áremelés ügyét nem lehet egy cikkben elintézni, annak csak egy mozgalmas gyűlés lehet a megoldási helye. Hát ez nagyon természetes, amit én nagyon jól tudok és tudtam is. Hiszen én nem is akartam elintézni semmit abban a cikkben, én csak véleményt akartam hallani, melyet egy másik cikkben, most például, bemutattam volna a szaktársaknak. Aminthogy be is mutatom, a mi történt.

Igaz, nem sok értelme és nem több eredménye volt az ügynek, de én mindazonáltal sokat tanultam belőle, ami azonban már inkább magam ügye.

Akik pedig őszintén és komolyan hozzászóltak az ügyszökhöz, azoknak mély köszönet.

Hlavács Rezső.

A fodrászipar jövője.

I.

A modern államok közgazdasági tényezői előtt, nyílt dologgá vált, hogy csakis iparilag, kereskedelmileg fejlett államforma alapján, lehet egy ország népét, magát az államot gazdaságilag nagygyá és hatalmassá tenni. És ezért minden modern állam, különösen amely az agrarizmussal sikeresen megtud küzdeni, igyekszik minden formában az iparfejlődést előmozdítani. Ezen igyekezetük eredményéhez leginkább hozzájárul maga az iparosság. Mert az iparfejlesztés főmozgató ereje: maga az iparososztály létért való küzdelme. Ez a küzdelem, az iparnak új gyümölcsöző erőket teremt és gyakran kényszeríti az államot, hogy a fejlődést elősegítse.

Ilyen, ehhez hasonló fejlődési folyamat van kialakulóban iparunknál is. A létért való küzdelem újabb kenyeret teremtő források után kutat és megszületett a női fodrászat, illetve a női fodrászat fokozott mértékben való fejlődései. Ma már kezd divattá lenni a férfi női-fodrász, üzletek virágzanak ezen munka alapján és testületünk vezetőségének igyekvő munkaereje folytán ma már a főváros kénytelen helyet adni, a több mint száz tanulni kívánó uri fodrásznak.

Szép, lelkesítő, felemelő látvány ez. Örömmel, szinte meghatva kell, hogy ezt lássa iparunk minden tagja. Hiszen évtizedek óta, iparunk csak folyton vesztett agilitásából. A tudomány, a kereskedelem, ahelyett, hogy felruházott volna bennünket áldásaival, megnyirbálta szárnyainkat és mi szárnysegetten álltunk az élet viharában. És most új élet mutatkozik a holtnak hitt testben, új tollaink nőnek és ki tudja: tán a közel jövőben egy szebb, egy jobb társadalmi, gazdasági viszonyok között élő nemzedéket fogunk látni.

A jövő perspektívája: a fejlődés. De ne felejtjük el, hogy valamint a természetben nincs ugrás, úgy az iparfejlődést is csak hosszú évek teremthetik meg. És ha már a

fejlődés útján vagyunk, azon kell, hogy legyünk, hogy e fejlődés, mely kialakulóban van, életerős, egészséges legyen.

Én, egy egészséges fejlődést csak úgy képzelhetek el, ha ma, mikor a női fodrászat divattá kezd lenni és a tanulási vágy elfogta szaktársaimat, ne feledkezzünk meg az uri fodrászatról, a borbélyaságról sem, mely maga is még fejletlen stádiumban van, hanem igyekszünk ezt is kifejleszteni, mentesíteni a technika fejlődésével szemben. Mert ne felejtsük el, hogy sok idő fog még elmúlni, míg a női fodrászat mindannyiunknak kenyeret fog adni. Már pedig adig is enni kell. Kenyeret, tisztességes, becsületes uton szerzett kenyeret. Ezt azonban, ma még, csak az uri-fodrászat nyújt. És, ha mégis egy nagyobb darab kenyeret akarunk enni és ha fejleszteni akarjuk az uri fodrászatot, fejlesszük, tegyük azzá, aminek lennie kellene: **k é z m ű i p a r r á**. — Kézműiparrá a szó nem es értelmében, művészetté, melyhez határozott tudás, ihlet kell! Akkor meg fog szünni a «piszkos konkurrencia», nem tesz kárt «gillet» és bátran tekinthetünk a jövő elé, mely iparunk minden egyes mesterségét értő tagjának nyugodt megélhetést biztosít! . . . De hogy érijük ezt el? Hogyan?!

Üzleteink nyitása és zárásáról.

A legújabbán jóváhagyott szabályrendeletünkre vonatkozólag azon megjegyzéssel állok elő, melyben azt hiszem, minden maradiságot nélkülöző főnök osztozik, ily módon, mint a hogy most van életbe léptetve, éppenséggel semmi eredményt el nem érhetünk. Nem magát a szabályrendeletet akarom kritizálni, (bár ebben is van kritizálni való, mert csufosan van megcsonkítva) hanem ennek pontos betartására vonatkozó eljárásában találok a főhibát.

Először is nagy mulasztást követett el az ipartestület akkor, midőn a szabályrendelet jelző ivvel egyidejűleg nem küldött külön egy vastag betűkkel feltüntetett a nyitási és zárási időt jelző táblácskát, hogy legalább vendégeinknek hamarosan feltűnjék s ne találhassanak kifogásokat, hogy ők így meg úgy nem hallották, vagy látták sehol az új rendet. Máskülömben meg nincs módunkban, minden egyes vendégnek élő szóval tudtára adni e rendezést. A hozzánk küldött szabályrendeleti iv ezen hivatást nem töltheti be, miután egyiknek sincs inyére a vendégeink közül, hogy végig betűzze az apró betűkkel betöltött ivet. Sőt egyáltalában figyelemre sem méltatják. Tehát sürgősen kérjük a fent jelzett táblácskákat elkészíteni, akár az egylet, akár a főnökök költségére, hiszen csak egy pár fillért tesz ki egy kis tábla költsége. Azután meg kötelezővé tenni ennek kifüggesztését minden egyes üzletben feltűnő helyen, szóljon ez még a fiókokra is, nehogy kivonhassák alóla magukat.

Továbbá szigorú ellenőrzést kérünk, vagy pedig megmagyarázni tessék nekünk, hogy hová forduljunk az esetben, ha valamelyik szaktárs nem akarná betartani a rendet, orvoslásért hol tegyünk ellenük feljelentést, szóval hogyan járunk el ez esetben? Mert az még sem járja, hogy ha már én betartom a rendeletet és sok más, most olyan éhes, maradi szellemű szaktársak végett, kik korábban, vagy későbbben zárnak, anyagi károkat szenvedjünk. Az egyidőben való zárás csak javunkra van.

Természetesen a fürdőket is kell szigorúan ellenőrizni, ha már reájuk is szabott a törvény, ami nagyon okosan

történt, a mely csak a mi előnyünkre szolgál, t. i. az üzleteknek.

Felhivom tisztelt szaktársaimat, hassanak önök is oda, hogy közöttünk rend legyen már egyszer.

Hermann J.

Szökevény tanoncok és segédek visszavezetése.

(A testületi iroda mihez tartás céljából közli a kereskedelmi miniszternek alábbi rendeletét.)

A szökevény tanoncok és a munkából jogtalanul kilépő iparossegédek és gyári munkásoknak munkaadójukhoz hatósági uton karhatalommal való visszavezetésénél az iparhatóságok mint felmerült esetek mutatják, nem követnek egyöntetű eljárást, ezért az esetleges sérelmek megelőzése és a törvény egyöntetű végrehajtása érdekében a belügyminiszter ural egyértetűleg a következőket rendelem, illetőleg hozom az iparhatóság tudomására:

Az ipartörvény (1884. XVII. t.-c) 76. §-a szerint a szökevény tanoncok az iparos kivánságára a reá nézve illetékes iparhatóságnak, mely alatt az iparos lakhelye szerinti elsőfoku iparhatóság értendő, az iparos kivánságára köteleességévé teszi a szökevény tanonc visszavezettetését. Ennélfogva az iparhatóság, ha az iparos a tanonc visszavezetése iránt hozzáfordul, csak azt van jogositva és kötelezve vizsgálni, vajjon a tanviszony a tanoncszerződés szerint fennáll-e és nem jelentetett-e be annak megszűnése a törvény 73. §-a értelmében az iparhatóságnak. Ha az iparos a tanoncot jogtalanul hozatta vissza, amennyiben pl. a tanviszony a törvény 70. §-a alapján megszűnt, vagy a 71. §-a alapján a tanonc, illetőleg annak törvényes képviselője részéről azonnal felbontható volt, az iparos a tanoncnak okozott káráért felelős, mely a tanonc, vagy annak törvényes képviselője által az 1884. XVII. törvénycikk 186. §-a szerint érvényesítendő.

Ami a munkából jogtalanul kilépő iparossegédek és gyári munkásokat illeti, ezeknek visszavezettetéséről az ipartörvény 159. §-a intézkedik, de ezt az iparhatóságnak már nem teszi kötelessévé, hanem azt a visszavezetésre csak feljogosítja. Az iparhatóság a visszavezettetést az iparos kivánsága nélkül nem rendelheti el, de ha az iparos kívánja a segéd vagy gyárimunkás visszavezettetését, az iparhatóság még mindig jogositva van, hogy a kérelem felett szabad belátása szerint határozzon, s nevezetesen jogositva, de kötelezve is van arra, hogy az iparos által előadandó bizonyítékok alapján a visszavezetése elrendelése előtt a munkaviszony tényleges fennállását, illetve azt, hogy a segéd vagy gyárimunkás tényleg jogtalanul lépett-e ki a munkából szigorú vizsgálat tárgyává tegye. Ha a munkás ennek dacára jogtalanul lett visszahozva, kártérítési igényeit a munkaadóval szemben az 1884. évi XVII. törvénycikk 176. §-a szerint érvényesítheti.

A visszahozás tekintetében a szerződéses igények magánjogi elévülési ideje nem alkalmazható, miután a munkából jogtalanul kilépő segédek vagy gyárimunkást esetleg évek múlva visszahozatni nem lehet. A munkaadó iparosnak tehát a szökevény tanonc, vagy a segéd, illetve a gyári munkás visszavezettetését, mint ez hivatali elődöm 1901. évi december hó 17-én 76290. szám alatt valamennyi másodfoku iparhatósághoz intézett körrendeletéből is következik, a tanviszonyból vagy a munkából jogtalanul történt kilépésétől számlított 14 nap alatt kell kérni. Ha az iparos e határidőt elmulasztja, a tanonc, segéd, vagy gyárimunkás visszavezettetése iránti kérelmével feltétlenül elutasítandó.

Az iparos az ipartörvény 106. §-a szerint a munkakönyvet a munkából kilépéskor segédnek és gyári munkásnak átadni tartozik. E törvényes szabály alól csak az esetben van kivételnek helye, ha a segéd vagy gyári munkás a munkából jogtalanul lép ki s az iparos a visszavezettetést a fentebb megjelölt 14 napi határidő alatt az iparhatóságnál kéri, ez esetben a munkakönyvet az iparos a folyamatba teendő és esetleg az ipartörvény 186. §-a alapján meginduló eljárás befejeztéig saját felelősségére visszatarthatja. Ha az iparos a munkából jogtalanul kilépett segéd vagy gyári munkás visszavezettetését 14 nap alatt nem kéri a munkakönyvet, 1884. XVII. t. c. 157. §-a pontjában megállapított pénzbüntetés és kártérítési kötelezettség terhe alatt a segédnek, illetve gyári munkásnak haladéktalanul kiszolgáltatni, vagy pedig az iparhatóságnál letétbe helyezni tartozik, mely esetben a munkakönyvek továbbjuttatása iránt az iparhatóság (ipartestület) intézkedik.

A tanoncok, segédek és gyárimunkásoknak hatósági uton történő visszavezetésénél eljárási költségek merülhetnek fel, ez eljárási költségek a mulasztó félt, vagyis ha a tanonc, segéd, illetve gyárimunkás a munkából tényleg jogtalanul távozott, az utóbbiak, míg abban az esetben, ha a távozás jogosan történt és az iparos jogellenesen hozta vissza tanoncot vagy alkalmazottját, a netalán egyéb kártérítési kötelezettségek mellett a munkaadót terhelik.

A tanoncoktól illetve ezek törvényes képviselőitől s a segédektől és a gyári munkásoktól az eljárási költségek vagyontalanság miatt nem mindig hajthatók be, ez esetben a költségek, miután a visszahozatás a munkaadók kérésére és érdekében történt s amiután a munkaadók a költségeket bérlevonás, vagy esetleg később indítandó kártérítési eljárás útján a maga részére behajtja, természetesen még abban az esetben is a munkaadó által fizetendőek meg, ha egyébként a visszahozatás jogos volt is és így őt az abból származott költségek nem terhelhetnék. Nehogy vagyontalanság címen egyes munkaadók is kivonhassák magukat az általuk okozott mert kérésükre fogatosított visszavezetés e költségei alól, az iparos a visszahozatás iránti kérelem fogatosítása előtt a felmerülhető költségeknek megfelelő összegnek a hatóságnál való letételére kötelezendő. Az eljárási költség ez előlegezésének elmulasztása esetén a visszahozatás iránti kérelem nem teljesítendő. Ha ezután az eljárási költségek a visszavezetett tanonctól illetve annak törvényes képviselőjétől, vagy a segédől gyári munkástól a fentiek értelmében behajthatnak, az előlegezett összeg a munkaadónak visszautalandó.

A szökevény tanoncok s a munkából jogtalanul kilépő iparos segédek és gyári munkásoknak visszavezettetésénél hatósági karhatalom alkalmazható; toloncozási eljárások azonban, mint 1901. évi május hó 2-án 30584 sz. a valamennyi törvényhatósághoz intézett körrendeletében a belügyminiszter ur is kijelentette, a nevezett egyénekkal szemben nincs helye, ha csak az illetők a 9389/1885 sz. a. kiadott toloncozás szabályzat 2. § a felsorolt személyek közé nem tartoznak.

A tanoncoknak a tanviszonyból való jogtalan kilépése az ipartörvény alapján nem büntethető, annak csak visszahozás és a kártérítési kötelezettség a következménye. Ellenben az iparossegédnek, vagy gyári munkásnak a munkából való jogtalan kilépése az 1884. évi XVII. t. c. 159. §-a út. közö kihágást képez, mely 40 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén pedig megfelelő tartamu elzárással büntethető. A kihágási eljárás e büntetendő cselekményért az ipartörvény végrehajtása iránt 39266/885. szám alatt kiadott F. J. és K. miniszteri rendelet 59. §-a értelmében nem hivatalból, hanem csak a munkaadó kívánságára indítandó meg. De ha munkaadó kívánja is a jogtalanul kilépett munkás meg-

büntetését, az iparhatóságnak enyhítő körülmények felforgása esetén joga van a büntetést teljesen mellőzni s illetve büntetést csak akkor kiszabni, ha a segéd vagy gyári munkás visszavezettetése dacára szerződéses kötelezettségeinek eleget tenni vonakodik s illetve a munkából újból jogtalanul kilép. Mindaddig, míg a munkaadó a munkából jogtalanul kilépett segédet vagy gyári munkást vissza nem hozatja, az ipartörvény 159. §-a alapján büntetés alkalmazásának egyáltalán nincs helye.

Felhivom az iparhatóságot, hogy e körrendeletemet tudomás és alkalmazkodás végett és a hatósága területén létező elsőfokú iparhatóságokkal és ipartestületekkel közölje.

Kozmetikai tudnivalók.

Irta: Dr. WEINER EMIL.

Ránczok.

Sok mindent ajánlottak és ajánlanak ráncok ellen. A híres divák nyers húst raknak az arcukra, mások szalicilsavat oldanak Eau de Cologneba és evvel locsolják arcukat, hogy a ráncok képződését megakadályozzák, vagy hogy a már meglévő ráncokat eltüntessék. Ezeknek az eljárásoknak gyakorlati eredményük nincs.

A kozmetikai gyakorlatban régebben sminkeket, fehéritő pasztákat rendeltek, melyekkel a ráncgödröket kitöltötték a ráncot elsimították. Természetesen azonban, hogy a smink színe és az arc bőr színe közt differencia lévén, kénytelenek voltak az egész arcot sminkkel bekenni, ami azonnal fölismerhető volt. Különösen nappal. A ráncok ilyen kezelése mellett még az is szól, hogy eme kenőcsök által a ráncok szélesbülnek, hosszabbodnak és mélyebbednek, sőt a számuk is nagyobb lesz.

A franciák a ráncok ellen divatba hozták az emaillozást. Az egész arcot email masszával bevonják és erre ráfestik a testszint. Az emaillozásnak óriási hátrányai vannak. Az arc bőr nem transpirálhat s az emaillozott nő nem nevetget, nem sírhat, mert ki van téve annak, hogy az email megreped és azt állandóan javíttatni, foltoztatni nem kellemes mulatság.

Újabb idők tudományos vizsgálatainak eredménye az hogy a kellő arcmasszázs egyetlen megakadályozója a ráncok fejlődésének és egyetlen visszafejlesztője a már képződött ráncoknak. Azt mondtam, hogy kellő arcmasszázs. Ugyanis gyakran láttam, hogy arcmasszázssal többet ártanak még azt foglalkozás szerűen üző masszörök is, mint használnak. Tekintetbe kell venni ugyanis a ráncok előidézőjét. Ráncoknak a bőr ruganyos rostjainak megfogyása, a bőr alatti kötőszövet zsirtartalmának eltünése, vagy az izmoknak egy bizonyos iránybani kifejlődése (námikus ráncok) okozhatnak. Számításba kell az előidéző okot az elérendő eredmény érdekében főleg és első sorban azért venni, mert magának az arcmasszázsnek két fajtát különböztetjük meg.

Amidőn könnyen felszívódó zsirokból összetett kenőccsel masszálunk, száraz masszázst végezzünk. Mindezeket tudva és szem előtt tartva, arcmasszázssal a legideálisabb eredményt érünk el. Az idő befolyásának senki sem állhat ellent, de feltétlen bizonyos az is, hogy a kor, testi és lelki betegségek okozta ráncok a szem körül és a homlok, száj és orr körül való ráncok is később fejlődnek és a már kifejlesztettek elsimulnak az arcmasszázsra.

Szeplők, májfoltok és anyajegyek.

Foltos az arcom! Ez a hölgyek rendes panasza tavasszal és nyáron. Ezek a foltok rendszerint nem egyebek, mint a bőr festékfoltjai. Leggyakoribbak a szőkéknél és vö-

röshajuaknál látható apróbb, néha nagyobb, nem fájdalmas, nem viszkető foltok, melyeket szeplőknek nevezünk. Ezek rendszeren egyébként világos bőrüeknél mutatkoznak s a hatodik életév előtt ritkán lépnek föl. Még ritkábbak a negyvenedik életéven felül. Nyáron intenzívebbek, mint télen. Ugyancsak gyakoriak a katonáknál, tengerészeknél és gázdászoknál, akik a nap hevének állandóan ki vannak téve, az egész arcon egyenletesen fellépő pigmentációk; az ilyen, arcot leégett napsütötte arcnak nevezzük.

Ritkábbak a nagyobb különálló foltok, a májfoltok, a melyek rendszerint hölgyeknél láthatók. (Májbetegséggel ezek nexusban nincsenek.) Mindezeknek a foltoknak a kezelése jó ideig egyedül és kizárólag parfumeurök és gyári kémikusok birodalmát képezte. Így aztán forgalomban vannak mindenféle kenőcsök és egyebek, amelyek nem szeplők eltávolítására, hanem azok palástolására, fedésére szolgálnak, tekintet nélkül a mérgező hatásra vagy a lokális ártó befolyásra. A modern kozmetika ezekkel szemben hámlévasztó pasztákat ajánl, melyek rövid idő alatt a szeplőket, májfoltokat a tisztátlan felhámot leválasztják, amelynek helyébe foltnélküli, simafelületű, üde arcbőr lép. Az anyajegyek kurája tisztára orvos kezébe való.

A haj.

Teljesen mellőzöm ez alkalommal a hajhullások előidéző okait, megakadályozásuk módjait, a kereskedésbeli hajvizek és hajszeszek hasznos voltát és egyéb a hajak kozmetikumára vonatkozó tudnivalókat. Röviden csak három dolgról akarok megemlékezni.

Tapasztalom, hogy a fejbőr mosását nálunk igen elhanyagolják. Arcunkat, kezünket, testünk köztakaróját fürösztjük, mossuk naponta vízzel és szappannal. És bőrünknek éppen azt a részét, amely leghamarabb lesz telve piszokkal és a zsirmirigyek bomló váladékával, ahol ez a piszok legtovább megmarad — nem mossuk. Rossz szokás ez. Ajánlom a legalább kéthetenként való fejbőrmosást.

Óvatosságot ajánlok a hajfestőmód és hajfesték megválasztásánál, mert alig van kozmetikum, amelylyel annyi ártalmat okoztak már, mint a hajfestékekkel. Ezek részben mérges hatásuak, károsak az egészségre, részben pedig nem adják meg a valódi hajnak megfelelő szint és árnyalatot és nem adnak a hajnak annyi fényt sem, amely a legfénytelenebb festetlen hajnak is van. Egy mód van, melylyel ősz haját ártalom nélkül, a valódinak teljesen megfelelőleg sötétíteni képesek vagyunk. Ez az ugynevezett keleti hajfestés, melyet az karakterizál, hogy a festett haj a festentől meg nem különböztethető.

Az ugynevezett szörtelenítőkre, melyeket uton utfélen hirdetnek, megjegyzem, hogy azok legnagyobb része arzént tartalmaz s így nemcsak, hogy veszedelmes, de gyakori használat után a bőrön foltok maradnak utána. Kellemetlen helyen ülő szőrök eltávolításának módja vagy villanyos eljárás, vagy röntgenezés.

Vegyes hírek.

FIGYELMEZTETÉS! A testület vezetősége figyelmezteti a szaktársakat, hogy üzleteikben a munkarendet okvetlen függeszték ki s annak rendelkezéseit szigoruan tartásuk be, mert ellenesetben gyakori büntetéseknek teszik ki magokat.

Fodrász-mesterek köre. A szervezkedés érdekében az előkészítő bizottság f. hó 12-én kerületközi értekezletet tartott Müller Károly test. elnök elnöklete alatt, az ipartestület tanácskozási termében.

Az értekezleten úgy az elnök, mint az előadó, meg-

győző érvekkel kimutatták a szervezkedés szükségességét s felhívták a kerületi kiküldötteket, hogy kerületeikben hívják össze a szaktársakat, hogy végre egyesült erővel eredményesen állást foglalhassunk a piszkos konkurrenczia ellen s hogy a kerületekben megválasztassanak a munkarend betartását ellenőrző bizottságok.

A jelenvoltak lelkesen magukévá tették a szakma és mindannyiunk érdekében megindított mozgalom eszméjét s ígérték, hogy a szép eszmének buzgó harcosai lesznek.

Gyászrovat. Hajós József szaktársunkat súlyos csapás érte, amennyiben neje, hosszas szenvedés után elhunyt.

Jochum Keresztély folyó hó 4-dikén életének 72-ik, boldog házasságának 32-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt.

Öreg szaktársunk nem régen ünnepelte 50 éves mesteri jubileumát, mely alkalommal a testület ünnepséget rendezett s az Országos Iparegyesület is kitüntetésben részesítette. Nyugodjanak békében.

Értesítés. Igen sűrűen fordulnak elő esetek, hogy a tanoncot szegődtetni óhajtó főnökök a testületi irodában a kellő okmányok nélkül jelennek meg, aminek következtében a tanonc-szerződés akadályba ütközik s e mellett a szaktársak is hiábavaló idővesztéséget szenvednek, mert a IV. ker. előjáróságától, mint az ipartestületek I-ső fokú felettes hatóságától nyert szigorú utasítás értelmében a jegyzői irodának el van tiltva, hogy kellő okmányok bemutatása nélkül tanoncszerződéseket köthessen. Ismételten figyelmeztetjük azért a szaktársakat, hogy csakis olyan tanoncokat vegyenek fel, akiknek születési, (keresztlevél) iskolai és újraoltási bizonyítványuk meg van, mert csakis ezen 3 okmány bemutatása esetén van a testület-iroda azon helyzetben, hogy tanoncot szabályszerint lajstromozhassa, enélkül pedig tanoncot tartani annál kevésbé szabad, mert a szegődtetés nélküli tanonc alkalmazás kihágást képez s a törvény értelmében 40 koronától 400 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel, esetleg megfelelő elzárással büntetetik.

Pályázati hirdetés.

A néhai Axmann Károly-féle alapítvány rendelkezésre álló kamatai az eddigi szokásokhoz képest a szent karácsonyi ünnepek alkalmával fognak kiosztatni.

Ezen kamatból való segélyre igényt tarthatnak önhibájukon kívül elszegényedett és nyomorral küzdő budapesti illetőségű borbélyok és fodrászok, esetleg azok özvegyei és árvái.

A kellőleg megokolt kérvényeket f. évi december hó 19-ik napjának este 7 óráig nyujtandók be a testületi irodában. (VII., Csengery-utca 15.)

Budapest, 1910. évi december hóban.

A testületi elnökség.

Meghívó.

A VII. ker. fodrász-mesterek köre f. hó 29-én (csütörtök) este fél 9 órakor a kör helyiségében (VII., Izabella-utca 29. Kriszt H.-féle vendéglő) kerületi nagy értekezletet tart, melyre a szaktársak tisztelettel meghívotnak.

N a p i r e n d :

Munkarend betartása iránti állásfoglalás.

Ellenőrző bizottság választása.

Fodrász-mesterek körének alapítása.

A VII. ker. fodrászok sorsjegy-társaságának beszámolója.

Indítványok.

Budapest, 1910. decz. 15.

Paulik József
titkár.

Flesch Péter
elnök.

Milliók ajkáról, mint egy szézat hangzik és terjed a **BOROLIN** csodaháziszer hira. Aki fej, fog és gyomorfájás ellen használta, az meggyógyult, aki lábszaggatás és hátfájás ellen használta, meggyógyult, aki égési, forrázási és fagyási sebek ellen használta, meggyógyult, de meggyógyult a gümőkóros beteg is, aki izom és ízületi fájdalmai miatt jóformán életunt volt már. — A **BOROLIN** kiváló gyógyerején felül, a világ legjobb fertőtlenítő szere is, a testre használva pedig valóságos óvszer. — Olvasóink figyelmét felhívjuk **BOROLIN** hirdetésünkre.

Lapszerkesztő bizottság: *Müller Károly. Fülöp János.*
Az ipartestület jogtanácsosa: *Dr. Révay Zoltán* ügyvéd
lakik IV., Váci-utca 56. szám.

Kiadja: *Nagel István* könyvnyomdája Budapest,
VII., Vörösmarty-utca 17.

Fodrász-üzlet betegség miatt minden áron eladó. VII.
ker. Ovoda-utca 37. B. A. földszint 1.

Fodrász-üzlet 360 korona havi bevétellel olcsó házbérrel jutányos áron elköltözés végett eladó. — Cim az országos borbély- és fodrász-szövetkezetben, VII., Csengery-u. 15.

Fodrász-berendezést megvételre keresek, lavoros is lehet. — Cim a kiadóban.

Igen tisztelt Kollega urak!
Becsés figyelmükbe ajánlom a legjobb „**Togo**“ ba-
jusz kötőimet.

Galdon Lajos
fodrász
IX., Ferencz-körut 46.

É r t e s i t é s .

Tudomására adom a t. szaktárs és segéd uraknak, hogy az esti órákban

női fésülési tanfolyamot

nyitottam. Sikerült e célra a fővárosban működő legkiválóbb hölgyfodrászokat: **Köves Ferencz** és **Thurzó Imre** urakat mint oktatókat megnyerni.

A tanfolyamon a fésülésen kívül, hajmunka, hajmosás, ondolálás, színházi fodrászat, manicur stb. sajátítható el. Érdeklődőknek szívesen ad felvilágosítást

Fábián Jenő fodrász
VIII., József-körut 74—76. sz.

2—2

Nélkülözhetetlen

**minden fodrásznak, aki nem maradi,
aki üzletmenetét javítani akarja,
aki vendégei megalégedését kiérdemelni akarja,
aki felfogja a saját előnyét, akár mester
akár segéd: a most megjelent**

Modern Fodrász

mely könyv minden a fodrásziparost érdeklő dolgot alaposan tárgyal és tanít. Számos recept illat, hajfesték, Bay-Rum, sat. a fodrászt érdeklő szerekről.

kapható **3** koronáért a kiadóban
VII., Vörösmarty-utca 17.

MEIXNER M.

KOLOZSVAR

ajánlja

valódi solingeni acélárut, ugymint: borotvák, hajvágó gépek, hajvágó ollók és tyukszemvágó késeket.

— Kérjen ingyen árjegyzéket fodrászok részére. —

NOXIN

Minden jobb üzletben kapható.

HOCHSINGER TESTVÉREK
BUDAPEST.

Hol nyomatja bérlet-jegyeit?

A „**FODRÁSZ UJSAG**”

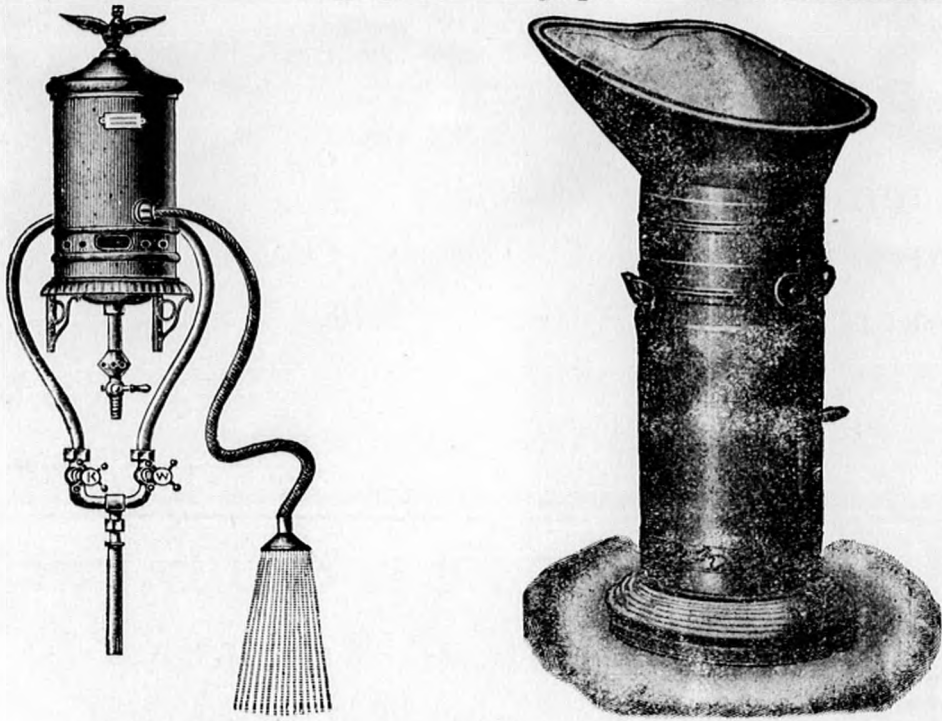
kiadóhivatalában

VII., Vörösmarty-utca 17.

mert itt a mellett, hogy lapunk kiadóhivatalát támogatom, még jelentékeny árkedvezményben is részesülök.

Készítenek itt minden
egyéb nyomtatványt is.

Dus választék legújabb hajápoló eszközökben.

Kérjen külön ajánlatot és az 1910. évre szóló **katalógusom** nagy jubileumi-kiadását

KECSKEMÉTI SÁNDOR

**elektrotechnikai telep és fodrászati
cikkek szaküzlete**

T e m e s v á r 40.

D r e s z m a n n K á r o l y

homoru műköszörülde és aczéláru raktára

Budapest, VII., Erzsébet-körut 24. sz.

Ajánlja műköszörüldéjét és nagy aczéláru raktárát a t. fodrász urak
becses figyeiméhe.

Altschüler E.

hajkereskedés

Budapest, VII. ker. Kisdiófa-utca 7. szám.

Miután utóbbi időben sokszor fordultak hozzám a fodrász urak a haj ára tekintetében, alábbiakban van szerencsém mérsékelt áraitat közölni.

Korona értékben.

Hossza ctm.	30	40	50	60	70	80
Chinai lehuzott haj I. rendű dekánként	8	16	34	52	70	95
Francia haj I. rendű dekánként	26	45	65	85	1.20	1.75
Elsőrendű lehuzott vágott haj dekánként	85	1.20	1.85	3.05	3.70	4.80
Fehér haj gram- monként	18	24	30	40	50	60

Megjegyzem, hogy az összes fajták megfelelő legjobb minőségűek és tompára előkészítve vannak.

hajfonatok minden hosszúságban bámulatos olcsó árban.

Legjobb krepp kilója K 9.—, métetje 36 fill. Ezenkívül minden a hajszakmába vágó cikkel szolgálhatok.

Teljes tisztelettel

Altschüler E.

24-1

hajkereskedés.

Budapest, VII., Kisdiófa-utca 7. sz.

B l e h a F e r e n c z

borotva műköszörüs

Budapest, VI., Áczi-körut 27.

Ajánlom aczéláru raktáramat, és borotva műköszörüldémet a t. fodrász urak figyelmébe.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöztetnek.

**Nagy tubus
kis I.—, tubus 70 I. fill**

1 kilo K 1.60

Üveg tégely 80 fill.

„ATLAS” **borotváló krémet** mutatójával kell a szakállra kenni, azaz csak megsimogatni és utána röktön meglepő könnyen borotvál; mincs oly kényes szakáll, mely borotválás közben kipattanna, bármily soká és erősen is utána borotvál.

„ATLAS” **borotváló krém** mel való borotválás után mindenki a legnagyobb megelégedéssel fog az ön üzletéből távozni; gyors és kellemes borotválás, az arcra üdítő hatással van. **Ki „ATLAS” borotváló krémmel borotvál, sok időt takarít meg és kellemes munkát végez.**

Magyarország egyedüli nagybani elárusítója:

WINKLER D. H.

Akácza-utca 5. szám.
(Rákóczi-ut mellett.)

Telefon 150-32.

A leghatásosabb háziszser fodrászok részére a Dr. BOROVSZKY-féle

BOROLIN

mert fertőtlenítő szer minden tekintetben.

Ajánlatos használni borotválás után és a haj ápolására. Megszünteti a haj hullását és kiirtja a korpát. Megszünteti a hülésből származó bajokat, influenzát, fejfájást és fogfájást.

Kapható mindenütt: 1.20, 2.—, 2.50 koronás üvegekben

Legjobb angol kreppet

szállítunk

9 kor. kilóját.

Legnagyobb raktár nyers és kidolgozott hajárúkban.

Komáromy és Zakar

hölgyfodrászok.

Budapest, VI. ker., Király-utca 36.

Telefon 153—29.

Lipp Ferencz

műköszörüs mester

Budapest, X. ker., Ádány-utca 5. szám.

Ajánlja aczéláru raktárát és ühelyét minden e szakba vágó munkák pontos, jó és olcsó elkészítésére.

Hirdetések

e lap részére felvétetnek a kiadóhivatalban

Budapest,

VII. kerület, Vörösmarty-utca 17. szám.

Legolesőbb bevásárlási forrás!

Fodrászati és cosmetikai czikkeken.

Nagy ujdonság arcviz Compoziczió, mindenki házilag készíthet magának minden létező illatban arcvizet, 1 liter készítéséhez 1 deka elegendő, ára 30 fillér.

Bay-Rum felülmulhatatlan prima minőség literje ... 2.—
 Bay-Rum felülmulhatatlan prima minőség 1/2 literje ... 1.—
 Bay-Rum felülmulhatatlan prima minős. kis forma üv.-ben ... 0.32
 Brillant.mind. illatb. 1/4 ko. 1.—
 > nagy üveg ... 0.32
 > közép > ... 0.24
 > kis > ... 0.16

Fejtámla-papir drbja ... 0.16
 Brillantin pomádé ibolya illatban (tokban) ... 0.25
 Fogkefe 12 féle kivít. drb. ... 0.30
 Angol dupla fenő szíjj egy oldal ssarvasbőr drbja ... 9.50
 Aluminium fésű, mely sohsem lesz piszkos ... 1.—

Asztalra való block-tartó csiszolt üvegből drbja ... 0.30
 Gyufatartó, velencei kristálytály-üvegből remek kivít. 1.—
 Verseny bajuszkötő finom se-lyemből drbja ... 0.24
 Aszt. ovál fek. bajuszkéfe ... 0.30
 Irlandi szarufés. kézi munk. ... 0.50

Neverip gummi különlegesség tu-
 czatja ... 1.20
 Székpárna erős bőrvászonból, gombokkal levarrva ... 3.—
 Kézi fenő szíjj, bagaria bőr-
 ből drbja ... 0.80
 Engel-féle borotv. szappan ... 0.90
 Belga fenőkővek prima kivitel-
 ben, melyet 3 napi prób. adok.
 Angol Latian Vegetál fejmosóv. kitünő illatban üvegje ... 1.20
 Olasz lemosótálak fehér zománc-
 ből drbja ... 0.50

A legcsekélyebb rendelést a legnagyobb készséggel házhoz szállítok.

Nagyrabecsült pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Winkler D. H.

Telefon 150—32.

Akácza-u. 5. sz.
 Rákóczi-ut mellett.

TELEFON:

ALAPITTATOTT
1891

KITÜNTETETT
PÁRIS 1900

TELEFON:

1900 PÁRIS VILÁG KIÁLLÍTÁSON, ELISMERT ÉS EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETETT
 „SAJÁT QYÁRTMÁNY” JÓTÁLLÁSSAL.

ZAORÁL JÁNOS
 BOROTVA QYÁR ÉS HOMORÚ MŰKÖSZÖRŰLDE
 BUDAPEST VIII. BAROSS-UTCZA I.

GYÁRTELEP
 UJPEST, ÁRPÁD-UT 25. SZÁM.